

33. Sorgens makt.

- a. KÖ, S.L.S. 82, 406. (C)
b. HO, S.L.S. 318, 129. (D)

MELODI.
Översikt.

a. *Ål*, Kökar.
Sj. *A. Hellström*.

Uppt. O. R. Sjöberg 1880-talet.

Varianter.

Det var en lör-dags af-ton, när rim-men fal - - - lit
på. Då bör-ja-de den dö-de till li-ten Kers-tin
gå. Hon grå-ter ef-ter ho - - nom i lön-dom.

b. *Åb*, Houtskär.
Sj. *Hilda Jansson*.

Uppt. Bertel Malm 1920.

Det var en lör-dags af-ton, när rimmen fal-ler på. Då bör-jar den
dö-de till li-ten Kers-tin gå. Hon grå-ter ef-ter ho-nom i lön-dom.

A. Mäntsälä, Svenssons saml. 4, 73;
publ. Brage, årsskrift IV, 204.

C. »Olof och Kristin», KÖ, S.L.S. 82,
346. (a)

TEXT.
Översikt.

B. KÖ, S.L.S. 14, 84.

D. HO, S.L.S. 318, 70. (b)

A.

Varianter.

Mäntsälä. Ur handskrivet häfte. Uppt. A. P. Svensson.

1. I väven i silke, I spinnen i gull;
— de lindeträdlöv de falla —
en fästmö gråter sin sven ur vigdan mull.
— I fröjdens eder alla dagar —
2. Och ungersven gångade sig på hö-
ganlofts bro,
ju mera han grät, slätts intet han log.
3. Ungersven han knapprade med
fingrarna små:
»Stå upp sköna jungfru, drag låsena
ifrån!»
4. »På låsena så haver jag stämma
satt,
och ingen jag släpper in i denna natt.»
5. »Och skönaste jungfru, drag lå-
sena ifrån,
I gladeliga släpper er fästerman fram.»
6. Och jungfrun sprang ur sängen i
flygande hast,
till dörren här hon sparkade, så låsena
de brast.
7. De låsen flög tillbaka och reg-
larne de brast,
så gladeliga tager hon sin fästeman i
hamn.
8. Hon satte sin fästeman på för-
gyllande skrin
och tvättade hans fötter i rödaste vin.
9. »Det lider så fort, och hanen han
galar,
ej längre jag får hos sköna jungfrun
vara.»
10. »I gångar varthän som I gånga
vill,
så hjärtans gladeligen jag gångar eder
till.»
11. »Och jag är intet goder att följas
hem,
mitt hem ligger under de stora träd.»
12. De gingo sig bägge åt kyrko-
gårdsmur.
»Min skönaste älskade, du följ
mig åt.»
13. De gingo sig bägge på kyrko-
gård.
»Skönaste jungfru, se hur månen går.»
14. Sköns jungfru hon uppå månen
såg,
så hastigt den ungersven försvann däri-
från.
15. Och jungfrun hon uppå graven
satt,
där satt hon den långa, den kallaste natt.
16. »Skönaste jungfru, I sitten intet
här,
I gören mig endast en storer oro.»
17. »Skönaste jungfru, I klagen ej så,
i himmelen får jag min boning också.»
18. »Skönaste jungfru, I bedjom för
mig,
att fort jag månd bliva de saliga lik.»
19. Och jungfrun hon utav graven
bortgick,
så hastigt hon de dödssotar fick.
20. Och jungfrun hon lade sig på
sängen ned,
tre dagar därefter så vart hon död.
21. Så buro de jungfrun till kyrko-
kull
och grovo henne i vigdan mull.

22. Och glädje det blev för all sorg de unga kom tillhopa, som varit skilda
och gråt, åt.
— de lindeträdlöv de falla — — I fröjdens eder alla dagar —

B.

Kökar. Ur handskrivnen visbok, dat. 1845.

1. Dett var Härr Riddar Åke, han red sig under ö,
där fäster han Jungfru Elisa, en ung och fager mö.
2. Han fäster Jungfru Elisa med ringar utaf guld,
en månas Dag där äfter låg han i svarta muld.
3. Och dett var Jungfru Elisa, hon var så sorgeful,
dett märte Riddar Härr Åke just i den svarta muld.
4. Och dett var Riddar Åke, ur kistan upp han stod,
och fram till jungfruns boning han vandrade sin väg.
5. Då svarar Jungfru Elisa: »Jag läsär eij upp min dör,
kan du eij Frälsaren nämna som du dett kunde för.»
6. »Wet hvar gång du dig fröigdar och är i hugen glad,
då fylls min trånga kista af röda rosors blad.
7. Men hvarje gång du lider och är af sorgse mod,
då fylls min trånga kista liksom med lefrad blod.
8. Nu galer hanen den röda, och morgon timman slår,
de döda må vila i grafven och ditt jag åter går.
9. Nu galer hanen den svarta, jag därför bryter upp,
uppna står hemmelens portar och jag må skynda mitt låpp.
10. Men skåda upp till hemmlen allt till de skärnor små,
och se hur natten så gladelig lägger af sin kappa blå.»
11. Han skådade upp till hemmlen allt till de skärnor små,
[I]jorden försvan den döde, eij synes han sedan då.
12. Och hemlske Jungfru Lisa i jertatt så sorgsen hon var,
en månas dag där äfter låg hon i svarta muld.

C.

Kökar. Sj. A. Hellström. Uppt. J. E. Wefvar 1880-talet.

1. Det var en lördagsafton, när rimmen fallit på,
då började den döde till liten Kristin gå.
— hon gråter efter honom uti löndom —
2. Han knackade på dörren med fingerna de små:
»Låt upp, liten Kristin, drag reglana ifrån.»
3. »Ack, är det herr Olof, kär fästemannen min,
så glade dig, så glade dig, jag släpper dig här in.»
4. Hon satte herr Olof på förgyllene stol,
hon kläder utav honom både strumpor och skor.

5. Den lade hon i sängen med glädje
och med tröst,
så kärleksfullt hon tryckte den döde till
sitt bröst.

6. »Ack hör du liten Kristin, gråt in-
tet mer på mig,
min salighet är större, än du ens tänka
kan.

7. Jag har nu ej tid att vara mer med
dig,
ty himmelens klockor de klämta efter
mig.

8. Ack hör du liten Kristin, drag klä-
derna på dig,
så kan du nu följa ett stycke ut med mig.»

9. När som de kommo ett stycke ut
mot byn,

de hörde änglasången allt mot himme-
lens sky,
och liten Kristin dignade till jorden.

10. När liten Kristin ur sin dvala fick
vakna upp igen,
så kommo tre Guds änglar och togo
Olof upp.

11. Hon tittade på månen och stjär-
norna de små,
men käristan var nu försvunnen däri-
från.

12. Den jungfrun hon lade sig på
käristans grav,
hon låg där och grät tills det blev ljusan
dag.

— hon gråter efter honom i löndom —

D.

Houtskär. Sj. Hilda Jansson. Uppt. Bertel Malm 1920.

1. Det var en lördagsafton, när rim-
men faller på,
då börjar den döde till liten Kerstin gå.
— hon gråter efter honom i löndom —

2. Han knackade på dörren med
fingrarna de små:
»Statt upp, liten Kerstin, tag regeln
ifrån!»

3. »Ack, är det herr Olof, kär fäste-
mannen min,
så gladelig, så gladelig jag släpper dig
härin.»

4. Hon satte herr Olof på förgyllene
stol
och kläder utav honom både strumpor
och skor.

5. Den lade hon i sängen med glädje
och tröst,
så kärleksfullt hon tryckte den döde till
sitt bröst.

6. »Ack hör du, liten Kerstin, grät
inte mer på mig,

min salighet är större än du ens tänka
vet.

7. Men hör du, liten Kerstin, tag klä-
derna på dig,
så kan du följa ett stycke ut med mig.»

8. Och när som de kommo ett stycke
ut mot byn,
de hörde änglasången högt upp i him-
melens sky.

9. Och liten Kerstin dignar ned till
jorden.

Och när som hon vaknar ur sin dvala
upp igen,
då kommo tre Guds änglar och togo
Olof upp.
— och liten Kerstin grät av helig gläd-
je —

10. Sen lade hon sig på karestans
grav.
Hon låg där och grät, tills det blev lju-
san dag.
—men liten Kerstin grät av helig glädje —